

Κείμενο 1

Ηλικιωμένοι: Το πρόγραμμα που τους βοηθά να κάνουν φιλίες

Το κείμενο της Μαίρης Μπιμπίη είναι απόσπασμα δημοσιευμένου άρθρου στον ιστότοπο ygeiatiou.gr στις 27.8.2020 (πρόσβαση στις 5.4.2021) με θέμα την φιλία στην Τρίτη Ηλικία. (διασκευή)

Την περίοδο που διανύουμε η ανάγκη για ανθρώπινη επαφή και επικοινωνία στην Τρίτη Ηλικία είναι περισσότερο επιτακτική από ποτέ. Το πρόγραμμα «Φιλία σε κάθε Ηλικία» του Ινστιτούτου Prolepsis φιλοδοξεί να καλύψει αυτή την ανάγκη. Άλλωστε, η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά ατόμων άνω των 65 ετών, ενώ το 24% περίπου των ηλικιωμένων (552.000 περίπου άτομα) ζουν μόνοι τους. Εκτός από την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, η κοινωνική απομόνωση και η μοναξιά έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για την υγεία τους.

«Το Ινστιτούτο Prolepsis, από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του μέχρι σήμερα, έχει ιδιαίτερη ευαισθησία ως προς την Τρίτη Ηλικία κι έχει υλοποιήσει πληθώρα προγραμμάτων που προάγουν την υγεία των ηλικιωμένων. Η εμπειρία από αυτές τις δράσεις, οι προσωπικές μας παραστάσεις και η εικόνα μιας κοινωνίας που απομονώνεται και γερνάει παράλληλα δεν θα μπορούσε να μη μας παρακινήσει ως άτομα, αλλά και ως φορέα δημόσιας υγείας. Η έντονη και συχνά σκληρή μοναξιά που βιώνουν χιλιάδες ηλικιωμένοι συνάνθρωποί μας αποτελεί μία συνθήκη που πρέπει και έχουμε τη δυνατότητα να αλλάξουμε», εξηγεί η κυρία Λινού, Καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και Πρόεδρος του Ινστιτούτου Prolepsis. «Πιστεύουμε ότι η φυσιολογική διαδικασία της γήρανσης πρέπει να αποτελεί μια θετική εμπειρία για το άτομο και να συνοδεύεται από τη δυνατότητα ενεργούς συμμετοχής στην κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική και πνευματική ζωή της κοινωνίας. Η κοινωνικοποίηση, η ανθρώπινη επαφή και η «Φιλία σε κάθε Ηλικία» μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της υγείας των ηλικιωμένων. Άλλωστε, η διασύνδεση μεταξύ των ανθρώπων και η επικοινωνία είναι απαραίτητα στη ζωή μας», λέει η καθηγήτρια Ιατρικής του ΕΚΠΑ.

Το πρόγραμμα «Φιλία σε κάθε Ηλικία» λειτουργεί υποστηρικτικά για την ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα των ηλικιωμένων, με στόχο να καταπολεμήσει τη μοναξιά και την κοινωνική απομόνωση μέσα από την ανθρώπινη επαφή και τη δημιουργία δεσμών φιλίας. «Με αυτόν τον τρόπο ενισχύουμε τον κοινωνικό ρόλο και την αυτοπεποίθηση των ηλικιωμένων. Παράλληλα, το πρόγραμμα στοχεύει στην ανάδειξη των αναγκών και των προβλημάτων της Τρίτης Ηλικίας. Σε αυτό το σημείο, θα πρέπει να αναφέρουμε τη συμβολή του προγράμματος στην ενίσχυση του

εθελοντισμού. Το «Φιλία σε κάθε Ηλικία» στηρίζεται και προάγει τον εθελοντισμό και τα διαφορετικά είδη του (π.χ. μαθητικός εθελοντισμός, εταιρικός εθελοντισμός). Ο εθελοντισμός «για την και στην Τρίτη Ηλικία» μπορεί να μειώσει την κοινωνική απομόνωση, να ενισχύσει τον κοινωνικό ρόλο των ηλικιωμένων, και παράλληλα να συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή», σημειώνει η Πρόεδρος του Ινστιτούτου.

Κείμενο 2

Αχ, η καρδιά μου...

Το παρακάτω ποίημα έχει γράψει η Μαρία Πολυδούρη και ανήκει στην ποιητική της συλλογή: Οι τρίλλιες που σβήνουν (1928)

Αχ, η καρδιά μου...

Αχ, η καρδιά μου νοσταλγεί,
τώρα που φεύγει η μέρα,
το ροδινό ξημέρωμα,
τον ήλιο, τον αιθέρα.

Τα παιδικά χαμόγελα,
Το κύμα που απαντούσε
στο φλοίσβημα της πρόσχαρης
φωνούλας μας που αχούσε.

Τη βάρκα που λικνίζονταν
στη μέθη μας του ονείρου,
το αβρό τραγούδι που έσμιγε
τη σιγαλιά του απείρου.

Τη χαραυγή που ρόδιζε
τα σεντεφένια πλάτια,
την πεθυμιά την άχραντη
στ' αγγελικά μας μάτια.

Αχ, η καρδιά μου νοσταλγεί,
τώρα που η μέρα σβήνει,
της ομορφιάς το πέρασμα,
τη νιότη που με αφήνει.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σε 50-60 λέξεις να περιγράψεις το πρόγραμμα για το οποίο γίνεται λόγος στο Κείμενο 1, την αναγκαιότητα και τους στόχους του.

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να εντοπίσεις στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 1 δύο γλωσσικές επιλογές που χρησιμεύουν στη συνοχή του λόγου ανάμεσα στις περιόδους λόγου και στα νοήματά τους.

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Να βρεις στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 πέντε επίθετα με τα οποία επιτυγχάνεται η πρόθεση ευαισθητοποίησης του δέκτη για τη σημασία του Προγράμματος και για τα προβλήματα των ηλικιωμένων. (μονάδες 5) Να εξηγήσεις με συντομία πώς κάθε επίθετο πετυχαίνει τον παραπάνω στόχο. (μονάδες 10)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ποιο είναι το κυρίαρχο συναίσθημα που νιώθει το ποιητικό υποκείμενο στο Κείμενο 2 και πού αποδίδεται; (μονάδες 10) Πιστεύεις ότι είναι δικαιολογημένο; (μονάδες 5) Να αναπτύξεις την ερμηνεία σου σε 100 - 150 λέξεις.

Μονάδες 15